

-
- UiO, 13.03.2012
Margrethe Kvarenes

Språkrådet – statens fagorgan i språkspørsmål

Mål: Norsk skal være i bruk i alle deler av samfunnslivet.

Vi arbeider for å øke kunnskapen om norsk språk.

I praksis betyr det at vi blant annet

- informerer om god og rett norsk
- svarer på språkspørsmål
- arbeider for å utvikle norskspråklig fagspråk og terminologi
- gir diplom for godt navnevett
- godkjenner ordbøker og ordlister til bruk i skolen
- følger opp lov om målbruk i offentlig teneste
- forvalter rettskrivningen i nynorsk og bokmål
- følger med på hvordan språket utvikler seg
- er høringsinstans

kjøttkølle

grønn
navlesopp

vrangtussehatt

stor hengepiggg

lumsk rødneende
parasollsopp

Mange ulike spørrere

- Journalister
 - Hvordan skrives *Muammar al-Gaddafi*?
- Reklamebyråer
 - Heter det *leppestift* eller *lebestift*?
- Oversettere
 - Kan man oversette *ihjældrogade* med *drept av droger*?

-
- Elever
 - Hvorfor skal vi lære nynorsk?
 - Lærere
 - Er det nye regler for rekkefølge av tegn?
 - Nachspiel
 - Hvorfor heter det *å tenke koffert*?

Fra: [Redacted]
Sendt: 18. mars 2010 09:49

Til: Sporsmal

Emne: Lære nynorsk?! LÆRE NYNORSK?!

NEI, FOR POKKER. Jeg ville heller ha holdt ut førti curlingsteiner mot bjellene, polsk dansebandmaraton og levd på bikkjedrit ispedd brukt pissoartablett i en måned enn å måtte voldta hjernen min med denne taggete hemoroiden av et språk igjen.

Windows 7: Du får hjelp til gjøre mer. [Utforsk Windows 7.](#)

Tilbakemelding:

Du finner mye informasjon på nettsidene våre om bakgrunnen for bokmål og nynorsk. Utover dette vil Språkrådet på ingen måte hindre deg i å utføre det eksperimentet du skisserer.

Vennlig hilsen
Eilov Runnestø, rådgiver
Språkrådet

Språkrådet

Kilde: Dagens Næringsliv

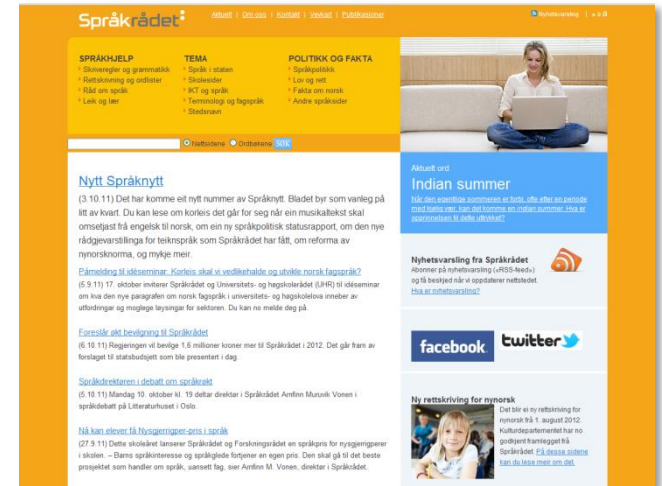
Bruk nettsidene våre

På Språkrådets nettsider kan du

- søke i ordbøker
- få råd om rettskrivning og annen praktisk språkhjelp
- lese nyheter fra Språkrådet
- lese mer om arbeidsområdene våre
- finne bakgrunnsinformasjon om norsk språk

www.sprakradet.no / www.språkrådet.no

- Møt oss på Facebook og Twitter

Språktenesta for statsorgan

Kven er vi?

- ei eiga teneste i Språkrådet
- fem rådgjevarar i full stilling

Kva er måla våre?

- Språket i staten skal bli betre og klarare.
- Fordelinga mellom bokmål og nynorsk skal bli betre.

Korleis arbeider vi?

- held kurs
- gjev råd
- svarar på språkspørsmål
- vurderer tekstar
- lagar informasjonsmateriell

Prosjektet *Klart språk i staten*

- Fornyings- og administrasjonsdepartementet er oppdragsgiver.
- Difi og Språkrådet gjennomfører.
- Dette er hovedtiltakene:
 - kurs
 - økonomisk støtte og faglig rådgivning
 - pris for godt språk i staten
 - nettside med verktøy og inspirasjon

STARTHJELP

- Gå på kurs
- Lær av andre
- Søk støtte
- Ta prisen

SPRÅKHJELP

- Skriveråd
- Om brev og skjemaer
- I klartekst – blogg
- Le og lær
- Quiz

FAKTA

- Begrepet klarspråk
- Vær klar
- Undersøkelser
- Publikasjoner
- Tips oss

Nettsidene
 Ordbøkene

Pasientar skjønar ikkje sjukehusbrev

(5.3.2012) Mange pasientar forstår ikkje breva frå Oslo universitetssjukehus. Det kjem fram i ein årsrapport som Helse- og sosialombodet i Oslo offentliggjør denne veka.

Søk støtte til språkarbeid

(1.3.2012) Også i år kan statsorganer søke om faglig rådgivning, klarspråkskurs på arbeidsplassen og/eller økonomisk støtte til språkarbeid gjennom prosjektstøtteordningen fra «Klart språk i staten». Søknadsfristen for årets tildeling er 30. mars.

Blogginlegg: Lir du av «i forhold til»-sjuka?

(28.2.2012) Gjestebloggar er Gunnar O. Hæreid, assisterande fylkesmann i Sogn og Fjordane og leiar i Juristmållaget.

10

Endres i topp-/bunntekst

Lir du av «i forhold til»-sjuka? Vel, du er ikkje åleine. Politikerar,

KLART SPRÅK I STATEN

«Det offentlege har eit særleg ansvar for å stå fram som eit godt føredøme når det gjeld å bruka eit godt og klart språk.»

Stortingsmelding nr. 35 (2007–2008)

Siste blogginnlegg:

[Lir du av «i forhold til»-sjuka?](#)

[Hvor vanskelig må det være?](#)

[Mye svada i stillingsannonser](#)

[Meningsløsheter](#)

[I forhold til](#)

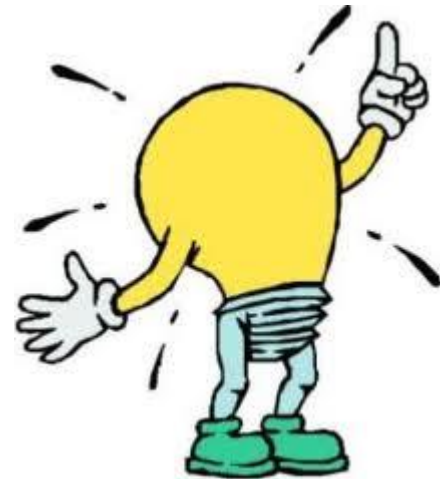
Klarspråk

Klarspråk er kommunikasjon som mottakerne forstår første gang de hører eller leser den.

Et dokument er skrevet i klarsprak dersom mottakerne

- finner det de trenger
- forstår det de finner, og
- bruker det de finner, til å gjøre det de skal

... og helst på første forsøk

Språket er ikkje godt

- ✓ om det ikkje er korrekt.
- ✓ om det ikkje er klart.

Korrekt + klart = godt

RETTENS
GNAG

2001
1-596

RETTENS
GNAG

2001
897 - 1744

RETTENS
GNAG

2002
1-596

RETTENS
GNAG

2002
897 - 1768

Det er ikke lett å rette skrivefeil på mynter. ILLUSTRASJONSFOTO: Corbis

Mynter fra «Chiie»

Den øverste lederen for Chiles myntproduksjon har fått sparken. Årsak: Han stavet «Chile» feil på tusenvis av mynter.

Ærresånøyea?

Ja!

Fordi:

Det er autoritetsundergravende å slurve med språket.
Slikt tar oppmerksomheten bort fra innholdet.

Per Egil Hegge

Fjernstudier / Deltidsstudier

Universitetet i Bergen tilbyr:

Norsk som **andre språk**; **PRISME**.

Ett nettstudie for deg som ønsker å undervise i norsk for fremmedspråklige elever.

Årstudier **Tysk** og **Fransk**.

I tillegg tilbyr vi **Engelsk** for lærere og lærerstudenter ved University of Newcastle, heltid over ett år i Newcastle.

Søknadsfrist 22. desember.

Ingen studieavgift, bare semesteravgift.

Oppstart vil være avhengig av antall påmeldte.

Søknadsskjema og nærmere opplysninger:
www.hf.uib.no/fakultet/EVU/
E-post: evu@hffa.uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN
Det historisk-filosofiske fakultet

Obama Signs 'Plain Writing' Law

With Little Fanfare, President Obama This Week Signed The Plain Writing Act of 2010

By JOEL SIEGEL

Oct. 17, 2010

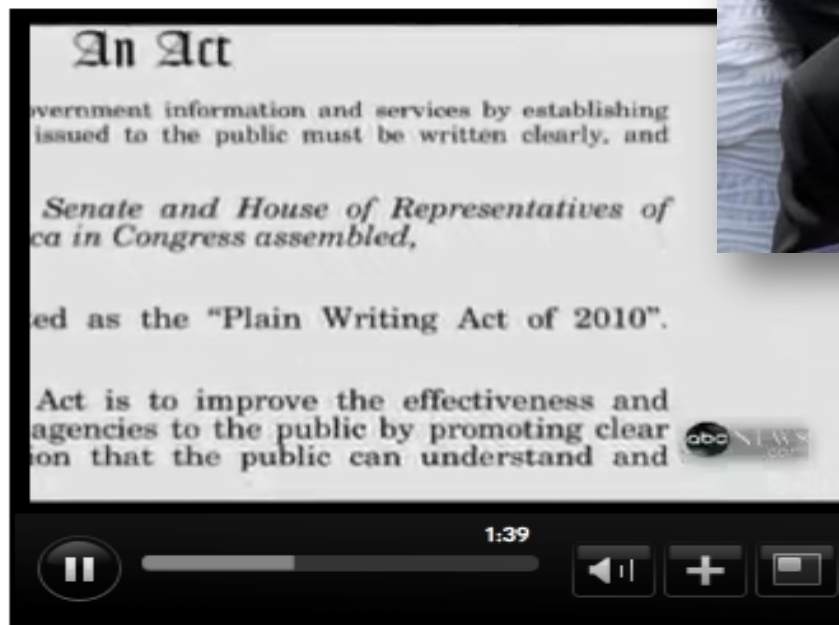
15 comments

Print RSS | FONT SIZE: A A A | SHARE:

[+] More

Finally, something both parties in Washington

to write clearly.

nt Obama this
ting Act of

government
plain language,"

defined as "writing that is clear, concise, well-organized, and follows other best practices appropriate to the subject or field and intended audience."

Put simply, you have to be able to understand it.

The measure moved through the bitterly divided Congress with relative ease, although close to three dozen Republican

House members voted against it.

Advocates for clear writing hailed its passage.

"A government by the people and for the people should also be understood by the people," said the watchdog Web site, [allgov.com](#).

Korleis kom lova i stand?

- betre kundesørvis
- auka tillit frå kundar og innbyggjarar

Hovudargumentet er

- tid og pengar spart

Veterans Benefits Administration

Ett lokalkontor skrev om ett standardbrev i klarspråk.

Resultat:

- betydelig färre telefoner fra kundene
- flere søkte og fikk støtte

Fewer calls from customers

	Old letter	Plain Language letter
Calls to each counselor each month	91.4	16
Total calls each year, 10 counselors	10,968	1920

●
● Det offentlige kan spare penger og bedre sitt omdømme

Veivesenet: fra «periodisk kjøretøykontroll» til «EU-kontroll»

- Veivesenet har brukertestet gammel og ny versjon av brevet Påminnelse om EU-kontroll. Tallene viser at

- 1/3 mener det nye brevet er lettere å forstå.
- 1/3 mener det er lettere å finne relevant informasjon i det nye brevet.
- dobbelt så mange mener brevet har fått en imøtekommende tone.

Før:

Manglende rapportering av periodisk kjøretøykontroll

Manglende EU-kontroll

Statens vegvesen har ikke mottatt melding om at kjøretøy med dette kjennemerket har blitt godkjent i periodisk kjøretøykontroll, også kalt EU-kontroll. Fristen for kontroll av kjøretøyet gikk ut i forrige måned. For å kunne rette opp i dette gir vi en ny frist for kontroll og godkjenning ut neste måned.

Kjøretøyet vil bli avskiltet

Dersom den nye fristen ikke overholdes, vil kjøretøyet bli begjært avskiltet. Dersom det foreligger spesielle grunner som gjør det umulig å få kjøretøyet kontrollert og godkjent innen den nye fristen, kan det søkes om å få fristen utsatt. Søknaden må sendes Statens vegvesen i det distriktet kjøretøyet eiers adresse tilhører.

Merk!

- Utsettelse kan kun gis dersom det foreligger spesielle grunner og disse dokumenteres skriftlig. Lengre opphold i utlandet (utdannelse eller arbeid), alvorlig sykdom eller lignende kan gi rett til utsettelse. Pågående reparasjoner, dårlig økonomi mv. gir ikke rett til utsettelse av fristen.

Blir kjøretøyet avskiltet, utleveres kjennemerkene til eieren mot et gebyr etter at kjøretøyet har fått godkjent EU-kontroll så lenge vilkårene ellers er oppfylt. Hvis kjennemerkene leveres til Statens vegvesen på eiers initiativ, faller registreringsgebyret bort.

Her kan kjøretøyet kontrolleres

EU-kontrollen gjøres hos godkjente verksteder og NAF teststasjoner som er godkjent for dette. Kjøretøyet eier må selv avtale tid for kontroll.

Her kan fristen for kontrollen sjekkes:

- På Statens vegvesens nettsider, www.vegvesen.no
- SMS: REGNR ZE 51560 til 2282. Tjenesten koster 3 kr pr. mottatt melding.
- Telefonnummer 06650.

Eiers ansvar

Det er eieren som har ansvar for å rette eventuelle feil og mangler og sørge for at kjøretøyet blir godkjent innen fristen. Det står mer om EU-kontroll på www.vegvesen.no eller i forskrift om periodisk kjøretøykontroll.

Hvis kjøretøyet likevel har blitt godkjent i EU-kontroll, skyldes utsendingen av dette brevet at Statens vegvesen ikke har mottatt melding om kontrollen fra det verkstedet eller teststasjonen som kontrollerte kjøretøyet. Verkstedet eller teststasjonen må i så tilfelle kontaktes, slik at godkjenningen blir sendt Statens vegvesen.

Med hilsen

Etter:

Har du glemt EU-kontrollen for

Vi har ikke mottatt melding fra et norsk bilverksted eller en NAF teststasjon om at kjøretøyet ditt er godkjent i EU-kontroll (periodisk kjøretøykontroll). Det er ditt ansvar å sørge for at kjøretøyet ditt er kontrollert i tide, og vi gir deg nå en ny frist for å få godkjent kjøretøyet:

Ny frist for godkjenning er 31. desember 2011.

Bestill time snarest

Du må bestille time hos et godkjent kontrollorgan så snart som mulig. Godkjente kontrollorganer er blant annet NAFs teststasjoner og mange bilverksteder. Det kan hende at kjøretøyet får påpekt feil som må rettes opp, og du må derfor beregne tid til eventuelle reparasjoner og en endelig godkjenning innen fristen. Det er ikke lenger mulig å gjennomføre kontrollen på Statens vegvesens trafikkstasjoner.

Har du allerede gjennomført kontrollen?

Hvis du har gjennomført kontrollen, må du selv kontakte verkstedet og be dem rapportere inn godkjenningen til oss. Hvis verkstedet har påpekt alvorlige mangler (toer- og treerfeil), må feilene rettes opp, og kjøretøyet må godkjennes i en ny kontroll før vi kan registrere godkjenningen.

Hva skjer hvis du ikke gjennomfører kontrollen innen fristen?

Hvis kjøretøyet ditt ikke er godkjent innen fristen, kjører du ulovlig på vegen, og kjøretøyet ditt kan bli avskiltet. Avskiltet kjøretøyet, må du betale et gebyr for å få utlevert skiltene igjen. Per i dag er dette gebyret på 1280 kroner. Hvis du selv leverer skiltene til en av våre trafikkstasjoner innen fristen, unngår du gebyr.

Hvis det av spesielle grunner (for eksempel langvarig utenlandsopphold eller alvorlig sykdom) er umulig å få kjøretøyet kontrollert og godkjent innen den nye fristen, kan du søke om å få fristen utsatt. Du må i så fall dokumentasjon til et av Statens vegvesens regionvegekontorer.

Har du spørsmål?

På vegvesen.no/eukontroll finner du informasjon om regelverket og svar på vanlige spørsmål, og du kan sjekke kontrollfristen. Du kan også sjekke kontrollfristen ved å sende SMS UR 58660 til 2282. SMS-tjenesten koster 3 kroner for hver SMS du mottar. Du kan gjennomføre kontrollen inntil 5 måneder før fristen. Du er velkommen til å ringe oss på telefon 06650 hvis du trenger mer informasjon.

Med hilsen

Statens vegvesen

Kontoradresse:

Telefon:

Telefaks:

Åpningstider:

6. Nevn én ting du synes var bra i brevet.

Generert av Wordle. Mest brukte ord i kommentarfeltet (jo større ord, desto mer brukt)

Eksempel: Brev fra norsk myndighet til privatperson

Spørsmål:

«Jeg har søkt om familiegjenforening for en person som er i nær familie med meg. Han er utvist fra Norge fordi han oppholdt seg ulovlig i landet.

Når kan jeg søke om familiegjenforening på nytt?»

Vi bekrefter å ha mottatt deres brev datert DD.MM.ÅÅ.

Søknad om familiegjenforening må fremmes via norsk utenriksstasjon. Når det foreligger et utvisningsvedtak blir det opprettet sak om opphevelse av innreiseforbudet. Man kan fremme søknad selv om innreiseforbudet fortsatt gjelder, men blir som regel avslått om søknaden behandles i løpet av de to første årene, og søknad om familiegjenforening må fremmes på nytt. Søknad om opphevelse av innreiseforbudet etter at innreiseforbudet er opphevet vil saken bli oversendt familieenheten for behandling av familiegjenforeningssaken.

Da UDI har hatt en økende saksinngang har utvisningsenheten en gjennomsnittlig behandlingstid på 12 måneder. Siden dette er et gjennomsnitt betyr det at noen saker tar kortere tid mens man i andre må forvente noe lengre saksbehandlingstid.

Vi beklager de ulempene dette medfører de pårørende.

Utlendingsdirektoratet

Før: *Din søknad om begjæring om utsatt iverksettelse er ikke tatt til følge.*

Etter: *Du får ikke lov til å bli i landet mens vi behandler saken din.*

Godt språk i forvaltningen

Hvorfor skal vi arbeide for et

- Klart språk fremmer demokratiet
det offentlige, kan de delta i det
- Et godt offentlig språk øker folks
- Man sparer tid og penger på å s

Konklusjon:

Det lønner seg for samfunnet å inv

Rundskriv Q-11/2006 B

Barnevernets ansvar for
mindreårige som er utsatt for
menneskehandel og samarbeid
med andre etater

Lavprosa blir normalprosa

- Høytidelig/formell stil: "Det påhviler enhver innbygger å innlevere sin selvangivelse innen den oppsatte frist 30. april."
- Normalprosa: "Alle innbyggere plikter å levere inn en ferdig utfylt selvangivelse innen 30. april."
- Lavprosa: "Du må levere inn selvangivelsen senest 30. april."
- Slang: "Du må få sopt inn lurelappen senest torsdag 30. april."

Skatteetaten

Selvangivelse

Hvor mange penger har du?

_____ kr

Hvor og når kan vi komme og hente dem?

sted og dato

Underskrift

Feil i skatteoppgjøret? Slik klager du

Mener du det er feil ved likningen, for eksempel feil skattekasse, inntekt, formue, fradrag eller beregninger av skatter og avgifter, må du sende inn klage.

Det må gå fram hva som er feil, og begrunnelsen for dette. Fristen for å klage avhenger av når du fikk skatteoppgjøret ditt.

[Klikk her for å sende klage elektronisk](#)

Du kan også skrive ut klagen i [altinn.no](#) og sende den i brev til [skattekontoret](#).

Er grunnlaget for boligsparing for ungdom (BSU) feil, må du i tillegg be banken sende ny melding til Skattedirektoratet. Trenger du flere opplysninger, be om utskrift av likningen.

De to skrivestilene i staten

De to stilene

«Kansellistilen»

Bokmålsordboka | Nynorskordboka

AAA

det

Begge

Bokmål

Nynorsk

[Avansert søk](#)

Bokmålsordboka

Oppslagsord

Ordbokartikkel

[kansellistil](#)

~stil tung språkføring etter tysk og latinsk mønster

Nynorskordboka

Oppslagsord

Ordbokartikkel

[kansellistil](#)

~stil tung målføring med gammaldagse ord og lange, innflette setningar etter tysk og latinsk mønster

Språkrådet

Hva kjennetegner kansellistilen?

- enkel bestemmelse (denne bok, dette dokument)
- foreldede ord og vendinger
- partisippformer (foreliggende, gjeldende, hjemmehørende)
- omstendelige og ordrike uttrykksmåter
- lange og kompliserte setninger
- innskutte komplekse ledd («den i skjøtet beskrevne eiendom»)
- substantivtunge setninger
- upersonlige uttrykksmåter

kansellistil

Kansellistilen

Begjæring om fravikelse av fast eiendom

Selskapet ble ikke funnet eksisterende.

Leigetakaren kan gjere beføyelsen i husleigelova kap. 2 gjeldande.

Det forefinnes varmluftpistol eller annet verktøy.

Hva kjennetegner strategistilen?

- vage og upresise ord og vendinger
- omstendelige og ordrike uttrykksmåter
- lange og kompliserte setninger
- substantivtunge setninger
- upersonlige uttrykksmåter

strategistil

Strategistilen

Det er fortsatt potensial for bedre effekt og økt treffsikkerhet av den samlede offentlige marine verdiskapingsinnsatsen i Norge.

Strategistilen

«Med utgangspunkt i en sømløs styringsinnsats
effektueres kriteriene i forhold til resultatoppnåelsen.»

Fiksjon eller virkelighet?
Fleip eller fakta?

[Svadageneratoren](#)

Strategispråket i praksis

Nye oppgaver, den teknologiske utviklingen og samfunnsutviklingen generelt med større grad av spesialisering og økte kvalitetskrav krever økt fokus på kompetanseoppbygging og arbeidsgiverrollen i kommunal sektor.

Finansminister med latterkrampe

VIDEO: Sjå finansministeren bryte saman i latter.

Opplesinga av nye reglar for import av krydra kjøt vart for mykje for den sveitsiske finansministeren Hans Rudolf Merz i nasjonalforsamlinga i Bern i dag. Så kva som skjedde her.

NYHETER OG
GODE TILBUD I
NRK BUTIKKEN.NO
NRK Butikken

Neste sending: Urix

Urix

NRK2, mandag 19.9. kl. 22.10 | [Logg i kalender](#)[?]

Utenriksmagasin med intervjuer, reportasjer og kommentarer. Denne uka går palestinerne til FN med krav om å bli anerkjent som egen stat. Men hva betyr egentlig det diplomatiske spillet som nå foregår? Forandrer det noe i Israel, i Jerusalem eller på Vestbredden? Programleder: Christian Borch

[Flere sendinger](#)

Podkast

<http://podkast.nrk.no/program/urix.r>

Med podkast får du programmet som mp3-fil rett til din datamaskin!

[Flere podkast](#)

Nett-TV

[TV](#) [Urix med tegnspråktolk](#)
[14.09.11](#)

Kvifor blir det slik?

Gammal vane

- Eg har lært å uttrykkje meg slik.
- Eg har alltid uttrykt meg slik.
- Alle kollegaene mine uttrykkjer seg slik.
- Lovtekstane inviterer til slik språkbruk.
- Eg reproduserer stoff frå andre.

«Slik gjer vi det hos oss.»

Hvorfor blir det slik?

Språket gir status

- Andre vil oppfatte meg som flink hvis jeg skriver komplisert.
- Jeg må skrive komplisert fordi andre ellers vil tro at jeg ikke behersker faget mitt.
- Jeg må skrive komplisert for å inngi respekt hos mottakeren.

«Du vil vel ikke at sjefen din skal tro at du er dum?»

Hvorfor blir det slik?

Et brev fra en jusstudent

Undertegnede er avhandlingsskrivende ved det Juridiske fakultet, Universitetet i Oslo, vedrørende lotteriloven § 16.

I denne forbindelse henvender undertegnede seg til Dem vedrørende Borgarting lagmannsrett LB-2001-2881 M/04

Denne kjennelse henviser til kjennelse i Oslo forhørsrett av 6. september 2001, Nr 01-08267 F/76

Mitt spørsmål til Dem er om undertegnede kunne fått den sistnevnte avgjørelse fra Deres arkiver av den ovenfornevnte dato, tilsendt til seg for bruk i forbindelse med den tidligere nevnte spesialoppgave som undertegnede arbeider med p.t.

Bekreftelse fra Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo, er vedlagt.

Med hilsen
NN
Stud.jur.

Søk hos Utenriksdepartementet

Søk

Søk på hele regjeringen.no

Del/Tips Utskrift a a a Lytt til teksten

Departementets forsida

Aktuelt

Tema

Pressecenter

Pressemeldinger

Kalender

Offentlig elektronisk
postjournal

Bildearkiv

Dokumenter

Om departementet

Lyd og bilde

Dokumentarkiv

Du er her: [regjeringen.no](#) / [Utenriksdepartementet](#) / [Pressesenter](#) / [Pressemeldinger](#) / Solheim skal bli enda enklere

Pressemelding, 25.01.2010

Nr.: 08/10

Solheim skal bli enda enklere

Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim er lei av vanskelig språk i staten. Nå skal pressemeldinger og nyheter på nett om bistand og utvikling bli lettere å lese.

- Vi må bli flinkere til å skrive og snakke på et språk folk flest forstår. Jeg er sikker på at det vil føre til mer folkelig debatt om norsk politikk for utvikling. Og det trenger vi, sier Solheim.

Solheim vil bli kvitt fagspråk og forkortelser som bare fagfolk vet hva betyr. Han har allerede bedt ansatte unngå fremmedord og fagspråk. Og bare forkortelsene EU, FN, Nato og USA godtas.

- Det er feil at man ikke blir tatt på alvor hvis man bruker et enkelt språk. Hvis du strør om deg med ord som bilateralt, kondensere, addisjonalitet og paradoksenes parallelogram, er det få som gidder å høre på hva du har å si, sier Solheim.

Solheims rådgivere skal fra nå av teste hvor forståelig og lesbare tekster er før de sendes ut. Det skal blant annet skje ved hjelp av den mest brukte kalkulatoren for lesbarhet, kalt Liks.

Minst halvparten av tekstene skal ha verdien «letlest» (liks under 40). Det er det samme som tekst i ukeblader. Resten skal ikke være vanskeligere enn «middels vanskelig» (40-50). Det er det samme som tekst i aviser. Ingen tekster skal lenger ha en verdi som er vanlig for tekster fra staten (50-60). Teksten du nå leser er «letlest» (33).

På [Språkrådets nettsider](#) kan du selv teste tekster for å gjøre dem mer lesbare.

Les mer om kampen for et enklere språk i staten hos [Klarspråk.no](#).

Pressekontakt: Informasjonssjef Trond Viken, mobil 992 18 303.

STARTHJELP

- Vær klar
- Gå på kurs
- Søk støtte
- Ta prisen
- Le og lær

VERKTØY

- Skriveråd
- Lage språkprofil
- Eksempeltekster
- I klartekst – blogg
- Quiz

FAKTA

- Begrepet klarspråk
- Lær av andre
- Undersøkelser
- Publikasjoner
- Tips oss

Nettsidene Ordbøkene **SØK**

[Klarspråk](#) > [Verktøy](#) > [Skriveråd](#) > Lesbarhetsberegner

[Sjekkliste for skribenter](#)

[Sjekkliste for skribentar](#)

[Kansellisten](#)

[Nynorskhjelp](#)

Lesbarhetsberegner

(Likseregner)

Et eksperiment:

- Fondsfeed består av seks moduler. De første fire er inkrementelt avhengige av hverandre, det vil si; modul 4 er avhengig av 3, 3 er avhengig av 2 og 2 av 1. Modul 5 og 6 er uavhengige.
- Basic Module: Inneholder daglig Net Asset Value (NAV), effektiv rente, durasjon, totalkostnad, transaksjonskostnader, forvaltningshonorar, klassifisering, navn på referanseindeks indeks etc.
- Return Module: Inneholder informasjon fra modul 1 + beregninger av avkastning for siste uke, siste måned og årlig opp til 20 år.
- Dividend Module: Inneholder informasjon fra modul 2 + siste ex-dato og siste utbytte per andel
- Risk Module: Inneholder informasjon fra modul 3 + beregninger av risiko; som Sharpe Ratio, volatilitet, differanseavkastning og relativ volatilitet for ulike perioder
- Normalised Time Series Module: Inneholder tidsserier med justerte NAV-verdier for siste fem dager. Utbytte er reinvestert fra starten av fondet til gjeldende dato.
- Historic Return Series Module: Inneholder månedlige avkastningsserier fra starten av fondet til gjeldende dato.

Lim inn tekst:

Fondsfeed består av seks moduler. De første fire er inkrementelt avhengige av hverandre, det vil si; modul 4 er avhengig av 3, 3 er avhengig av 2 og 2 av 1. Modul 5 og 6 er uavhengige.

Analysere

Tekstens lesbarhetsindeks er **40**. Det betyr at den regnes som **lettlest, skjønnlitteratur, ukeblader**.

Under vises hvordan lesbarhetsindeksen er blitt og hvordan den kan tolkes. Det er viktig å merke seg at likes kun gir en indikasjon på hvor lett eller vanskelig en tekst er å lese.

Beregning

Antall setninger (M): 20

Antall ord (O): 153

Antall ord med flere enn seks tegn (L): 49

Gjennomsnittlig lengde på setningene ($L_m = O / M$): 7.65

Andel lange ord ($L_o = L / O * 100$): 32.03

Oppsatt alderspensjon

Etter våre opplysninger kan du fra fylte 65 år ha rett til oppsatt alderspensjon fra Statens pensjonskasse. Pensjonen blir beregnet etter det antall år du har vært medlem i Statens pensjonskasse.

[...]

Følgende opplysninger må sendes oss innen ...:

Før

Liks:50. Det betyr at teksten regnes som **middels vanskelig, vanlig avistekst.**

Du kan ha rett til oppsatt alderspensjon fra Statens pensjonskasse

Du har tidligere vært medlem i Statens pensjonskasse. Dermed kan du ha opparbeidet deg rett til en fremtidig alderspensjon fra oss. Dette kaller vi for **opsatt alderspensjon**. Du får dette brevet nå fordi du nærmer deg 65 år og selv må fremme et krav for å få denne oppsatte pensjonen utbetalt.

Etter

Liks:40. Det betyr at teksten regnes som **lettlest, skjønnlitteratur, ukeblader.**

De fem hindringene

Fem ting som kan hindre forståelsen av en tekst:

- Uklart formål
- Uklar struktur
- Hindringer på setningsplanet
- Hindringer på ordplanet
- Formelle feil (rettskrivning, tegnsetting)

Konkrete skriveråd

(fra Vær klar-plakaten på www.klarspraak.no)

- **Kva er budskapet din?**
- **Kven er mottakaren din?**
- **Kva er stoda?**

- **Innhald**
 - Kom raskt til saka. Skriv det viktigaste først.
 - Skriv kort. Då sparar du plass, og mottakaren sparar tid.
 - Ta berre med det som er relevant for mottakaren.
 - Vel ein passe personleg tone.

- **Avsnitt**
 - Lag ein tydeleg struktur og del teksten inn i avsnitt.
 - Lag overskrifter som høver til innhaldet i avsnitta.

Konkrete skriveråd

▪ **Ord**

- Bruk heller korte ord enn lange.
- Forklar vanskelege ord.
- Ikkje bruk vage og upresise ord.

▪ **Setningar**

- Ikkje bruk for mykje passiv. Fortel kven som gjer kva.
- Bruk heller verb enn substantivuttrykk. Skriv heller «endre» enn «gjennomføre endringar».
- Del opp lange setningar.
- Syt for at det er god logisk samanheng mellom setningane.

▪ **Teiknsetjing og rettskriving**

- Pass på teiknsetjinga. Med rett teiknsetjing blir teksten ryddig og lett å lese.
- Ikkje stol på stavekontrollen. Les korrektur eller be ein kollega om å gjere det.
- Bruk ordbøker!

Passive, substantivsjuke setninger

- Aktive setninger forteller hvem som gjør hva.
 - Passivsetninger forteller hva blir gjort (av hvem).
 - Substantivtunge setninger forteller om gjøring (av noe).
-
- Aktiv: Vi vil drøfte saken.
 - Passiv: Saken vil bli drøftet.
 - Substantiv: Saken blir gjort til gjenstand for drøftelse.
-
- Aktiv: Far koker poteter.
 - Passiv: Potetene blir kokt.
 - Substantiv: Potetene blir gjort til gjenstand for koking.

«Kanselliord»

dersom bistand ikke finnes ubetenkelig
vedgår befatning med...
anføres en finner at en finner ikke å kunne
hensyntatt se hen til ..., herunder forestå utførelse av
for så vidt gjelder således erleggelse av avgift
ble ikke funnet eksisterende underrette beføyelse
av en slik beskaffenhet la barnet anbringe på et hensiktsmessig sted forefinnes
beskikkes til direktør

Kansellisten

Ord og uttrykk som kan byttes ut

Kan lastes ned fra www.klarsprak.no

Faguttrykk

«Det er ikkje noko gale med *crème brûlée* eller *panna cotta*. Men kanskje skal vi kalle ein pudding for *ein pudding*.»

Harald Osa, kokk

Faguttrykk: Hva gjør vi med dem?

- Det er ingen motsetning mellom fagspråk og klarspråk!
- Vi kan ikke erstatte alle faguttrykk i en tekst med ord og uttrykk fra dagligspråket.
- Men: Vi må forklare faguttrykkene, for eksempel gjennom ordlister.

Råd: Bruk gjerne faguttrykk, men husk at du må forklare dem for uinnvidde lesere. Legg gjerne ved en ordliste.

Stammespråk

Då bustøtta traff husstandane

Satsinga er eit viktig steg i kampen mot fattigdom fordi bustøtte treffer husstandar med låge inntekter og høge buutgifter.

Vage og upresise ord

produksjonsvolum
innsatsfaktor
utfordringer
ernæringsstatus
sterkt fokus
i forhold til
satsing
sensoriske panel
fokusgruppe
innsats
relatert til
innsatsfaktor
prosess
den marine verdiskapingsinnsatsen
ivaretas
produktets livssyklus
forhold
den økende erkjennelsen av
det revitaliserte instrument
næringspolitisk forståelse i forhold til innretningen av distriktskvoten

Vage og upresise ord: pynt eller kamuflasje?

Vage ord

«I forhold til forholdet så er det alvorlig»

- NN var i dialog med utvalget i forhold til spørsmål av denne karakter.
- En samvirkelov vil formelt sett ikke få betydning i forhold til salgslagenes oppgaver hjemlet i råfiskloven.

Saken er blitt gammel i forhold til Per Nilsen, uten at han kan legges
det til last.
(Dom fra Oslo tingrett)

Tåkeprat: Overordnet fokus i profesjonsdiskursen

(24.2.2011) Denne gangen kommer tåkedotten fra en fagplan. Hva er viktigst i dette studiet, mon tro? Les og lær – eller les om igjen.

«Overordnet fokus på refleksjon over yrkesutøvernes rolle i en flerkulturell helseinstitusjon med særlig fokus på velferdsstaten som kontekst for samhandling mellom yrkesutøvere i møte med pasienter, pårørende og kolleger. Det legges vekt på å utvikle en kompetanse som skal bli en veiledningsressurs i fagmiljøet.»

Redaksjonens kommentar

Spørsmål: Hva betyr nå dette?

Svar: Tja, oversatt til normalt språk betyr det kanskje noe slikt:

Det viktigste i dette studiet er den rollen yrkesutøvere skal ha i en flerkulturell helseinstitusjon i en velferdsstat. [Studentene] skal lære seg å kommunisere og samarbeide med pasienter, pårørende og kolleger. Målet er at de skal utvikle en kompetanse som de skal bruke til å veilede andre i fagmiljøet.

Ordbruk – «fokus»

Fokus pokus

- På europeisk nivå har dette stor fokus.
- Programmene for informasjon, energibruk i bolig, bygg og anlegg, og energibruk i industri har en sterk fokus på energieffektivitet.
- I det følgende kommenteres de kjerneoppgaver som trenger ekstra fokus.
- xxx har høyt fokus på samarbeid på tvers av funksjonene i regionen.

Flisespikkeri

Orddeling

Stor eller liten forbokstav?

4 Hva er riktig?

- a Statistisk Sentralbyrå
- b Statistisk sentralbyrå
- c Statistisk SentralByrå

5 Hva er riktig?

- a Statens Tang- og Tarekontroll
- b Statens Tang- og tarekontroll
- c Statens tang- og tarekontroll

Stor eller liten forbokstav?

Egennavn som består av mer enn ett ord, skal ifølge hovedregelen ha stor bokstav bare i det første ordet:

- Statens kartverk
- Statistisk sentralbyrå
- Statens hus
- Troms politidistrikt

Forkortelser

De aller fleste forkortelser skal ha punktum.

jf. (ikke jf eller jfr.)

nr.

ref.

f.eks. (ikke f eks)

bl.a. (ikke bla, bl. a eller bl a)

ev. (ikke evt)

Hovedunntakene:

Mål, mynt og vekt: km, kr, kg

Mellomrom

Husk mellomrom mellom tall og prosent.

→ Minimum 90 % av oppgavene skal være behandlet innen 3 uker.

Husk mellomrom mellom paragraf og tall.

→ I henhold til ligningsloven § 12-1 [...].

STARTHJELP

- Gå på kurs
- Lær av andre
- Søk støtte
- Ta prisen

SPRÅKHJELP

- Skriveråd
- Om brev og skjemaer
- I klartekst – blogg
- Le og lær
- Quiz

FAKTA

- Begrepet klarspråk
- Vær klar
- Undersøkelser
- Publikasjoner
- Tips oss

Nettsidene
 Ordbøkene

Pasientar skjønar ikkje sjukehusbrev

(5.3.2012) Mange pasientar forstår ikkje breva frå Oslo universitetssjukehus. Det kjem fram i ein årsrapport som Helse- og sosialombodet i Oslo offentliggjør denne veka.

Søk støtte til språkarbeid

(1.3.2012) Også i år kan statsorganer søke om faglig rådgivning, klarspråkskurs på arbeidsplassen og/eller økonomisk støtte til språkarbeid gjennom prosjektstøtteordningen fra «Klart språk i staten». Søknadsfristen for årets tildeling er 30. mars.

Blogginlegg: Lir du av «i forhold til»-sjuka?

(28.2.2012) Gjestebloggar er Gunnar O. Hæreid, assisterande fylkesmann i Sogn og Fjordane og leiar i Juristmållaget.

KLART SPRÅK I STATEN

«Det offentlege har eit særleg ansvar for å stå fram som eit godt føredøme når det gjeld å bruka eit godt og klart språk.»

Stortingsmelding nr. 35 (2007–2008)

Siste blogginnlegg:

[Lir du av «i forhold til»-sjuka?](#)

[Hvor vanskelig må det være?](#)

[Mye svada i stillingsannonser](#)

[Meningsløsheter](#)

[I forhold til](#)

Endres i topp-/bunntekst

Lir du av «i forhold til»-sjuka? Vel, du er ikkje åleine. Politikerar,

STARTHJELP

- Vær klar
- Gå på kurs
- Søk støtte
- Ta prisen

VERKTØY

- Skriveråd
- Lage språkprofil
- Eksempeltekster
- I klartekst – blogg
- Quiz

FAKTA

- Begrepet klarspråk
- Lær av andre
- Undersøkelser
- Publikasjoner
- Tåkeprat

Nettsidene Snarveger

[Klarspråk](#) > [Verktøy](#) > [Skriveråd](#)

- [Sjekkliste for skribenter](#)
- [Sjekkliste for skribentar](#)
- [Kansellisten](#)
- [Nynorskhelp](#)
- [Navn på statsorganer](#)
- [Lesbarhetsberegner](#)
- [Hjelpemiddel på nettet og i handelen](#)

Skriveråd

Her har vi samla ulike hjelpemiddel for deg som skriv. Klikk på lenkjene under eller i venstremenyen.

- [Sjekkliste for skribenter](#)
- [Sjekkliste for skribentar](#)
- [Kansellisten](#)
- [Nynorskhelp](#)
- [Navn på statsorganer](#)
- [Lesbarhetsberegner \(likberegner\)](#)
- [Hjelpemiddel på nettet og i handelen](#)

 [Skriv ut](#)

Har du et spørsmål?

På Språkrådets nettsider finner du artikler om [skriveregler og grammatikk](#). Der finner du også [svar på mange vanlige og mindre vanlige spørsmål](#).

[Difi](#) | [Språkrådet](#) | E-post til redaksjonen: [klarsprak\(a\)sprakradet.no](mailto:klarsprak(a)sprakradet.no)

Sjekkliste for skribenter: kontrollspørsmål

Nynorskhelp: gode råd og liste med hjelpemidler

Kansellisten: liste med støvete og gammeldagse ord

SPRÅKHJELP

- Skriveregler og grammatikk
- Rettskrivning og ordlister
- **Råd om språk**
- Leik og lær

TEMA

- Språkbruk i staten
- Skolesider
- IKT og språk
- Terminologi og fagspråk
- Stedsnavn

POLITIKK OG FAKTA

- Språkpolitikk
- Lov og rett
- Fakta om norsk
- Andre språksider

Nettsidene Ordbøkene

[Førstesida](#) > [Språkhjelp](#) > [Råd om språk](#) > Svar på språkspørsmål

Har du et språkspørsmål?

Svar på språkspørsmål

Fra bokmål til nynorsk

Norsk for engelsk

Dataspråk

Lærebokspråk

Navn på foretak

Råd om uttale

Kjønnsbalansert språk

Sensitive ord

Små forskjeller

Nynorsk – hjelp til sjølvhjelp

Svar på språkspørsmål

Her har vi samlet en del svar på vanlige og mindre vanlige spørsmål. Bruk søkefunksjonen i nettleseren for å søke i lista. Du kommer tilbake til innholdsfortegnelsen ved hjelp av tilbakeknappen i nettleseren.

Innhold

- [Haiti](#)
- [Port-au-Prince](#)
- ["benchmark"](#)
- [preposisjoner ved stedsnavn](#)
- [nordlending](#)
- [De og Deres](#)
- [allikevel og likevel?](#)
- [utelate infinitivsmerket?](#)
- ["være snill å" eller "være snill og"?](#)
- ["i byrjinga av 1600-talet" eller "på byrjinga av 1600-talet"?](#)
- [tallord eller siffer?](#)
- [standard for e-postadresser?](#)
- [vev eller nett?](#)
- [verb som lykkes og svnes i supinum?](#)

Skriveregler og grammatikk

- Søk i ordbøker
- Historiske navn
- Geografiske navn
- Navn på stater
- Innbyggjarnamn
- Navn på språk
- Navn på statsorganer
- Titlar på norske kongelege
- Transkripsjon:
- Nyttige hjelpemidler
- Ordlister til skulebruk
- Rettskrivningsvedtak 1962–2003
- Rettskrivningsendringer 2005
- Ordtilfang nynorske ordlister

Skriveregler og grammatikk

Artiklene er dels på bokmål, dels på nynorsk.

Innhold

- ▶ ["I" eller "på"?](#)
- ▶ [Aksenteikn](#)
- ▶ [Apostrof](#)
- ▶ [Bindestrek](#)
- ▶ [C-feller og x-feller](#)
- ▶ [Dato, årstall, klokkeslett og tidsrom](#)
- ▶ [De – dem, de som – dem som \(bokmål\)](#)
- ▶ [Eitt eller fleire ord?](#)
- ▶ [Forbokstavord](#)
- ▶ [Forkortinger](#)
- ▶ [Høflighetsform](#)
- ▶ [Imperativ \(bydeform\)](#)
- ▶ [Kommaregler](#)
- ▶ [Mellomrom](#)
- ▶ [Orddeling ved linjeskift](#)
- ▶ [Partisipper og adjektiv på -et og -ete i bokmål](#)
- ▶ [Preposisjonsbruk \(bokmål\)](#)
- ▶ [Preposisjonsbruk \(nynorsk\)](#)
- ▶ [Punktoppstilling](#)
- ▶ [Punktum](#)
- ▶ [Semikolon](#)
- ▶ [Skråstrek](#)
- ▶ [Stor eller liten forbokstav?](#)
- ▶ [S-verb i bokmål](#)
- ▶ [Tall](#)
- ▶ [Tankestrek](#)
- ▶ [Å eller og?](#)

Øvelser

- ▶ [Forkortinger, aksenter og andre emner](#)

- Språkrådet: www.sprakradet.no, www.klarsprak.no
- Astronomer mot orddeling: www.amo.no
- Finn-Erik Vinje: *Skriveregler* (8. utg., 2005)

Ordbøker/-lister

- *Bokmålsordboka* på nettet:
www.sprakradet.no/Ordboeker/Soek/
- *Tanums store rettskrivningsordbok* (9. utg., 2005)
- *Norsk ordbok med 1000 illustrasjoner* (2005)
- www.ordnett.no (betalingstjeneste): norsk – engelsk/tysk/fransk, Riksmålsordboken, tekniske ordbøker, fremmedordbok m.m.

1 Hvilken preposisjon er mest presis?

- a) Regjeringen vil skjerpe straffen i forhold til drap.
- b) Regjeringen vil skjerpe straffen mot drap.
- c) Regjeringen vil skjerpe straffen for drap.

2 Hvordan forkorter vi *for eksempel*?

- a) f.eks
- b) f.eks.
- c) f. eks.
- d) f eks

3 Hvordan forkorter vi *på grunn av*?

- a) p.g.a.
- b) pga.
- c) pga

4 Hvordan forkorter vi *med videre*?

- a) mv.
- b) m.v.
- c) mv

5 Hvordan forkorter vi *merverdiavgift*?

- a) m.v.a.
- b) MVA
- c) mva.
- d) M.V.A
- e) MVA.
- f) mva

6 Hva er riktig skrivemåte?

- a) pc'en
- b) pc-en
- c) pcen

7 Hva er *mm* forkortelsen for?

- a) med mer
- b) med mva
- c) millimeter
- d) med mindre

8 Hvordan forkorter vi *eventuelt*?

- a) ev.
- b) evt.
- c) ev
- d) evt

9 Hva er riktig skrivemåte?

- a) 200 000
- b) 200.000
- c) 200000

11 Hva er grammatisk riktig kommasetting?

- a) Et mål med den pensjonsreformen som nå pågår, er å få flere til å stå i arbeid etter 62 år.
- b) Et mål med den pensjonsreformen som nå pågår er å få flere til å stå i arbeid etter 62 år.
- c) Begge er riktige.

Kva heiter det?

a å gå stille i dørene

b å slå stille i dørene

c å gå inn opne dører

Kva heiter det?

a å stikke kjeppar i hjula for folk

b å stikke kjepphestar i hjula for folk

c å stikke pinnar i jula for folk

Korleis lyder det faste uttrykket?

a Ein fugl i handa er betre enn ti på taket.

b Ein fugl på taket er betre enn ti i hatten.

c Ein fugl i handa er betre enn ti fjører i hatten.

Korleis lyder det faste uttrykket?

a stille spørsmålsteikn ved

b setje spørsmålsteikn ved

c setje spørsmålsteikn på

Hva er riktig uttrykkform?

- a Å ta til motverge
- b Å ty til motverge
- c Å sette seg til motverge

Hva er riktig skrivemåte?

- a Det gikk a dundas.
- b Det gikk ad undas.
- c Det gikk ad dundas.

Hva er riktig uttrykksform?

a Nå går det over alle staur og vegger.

b Nå går det over alle støvleskaft.

c Nå går det over alle snyteskaft.

Hva er riktig uttrykksform?

a Vi må snu alle kluter.

b Vi må legge alle kluter i bløt.

c Vi må sette alle kluter til.

d Vi må snu alle staur og vegger

Hva er riktig uttrykkeform?

- a Varm lunsj i skolen er en saga blått.
- b Varm lunsj i skolen er en saga blodt.
- c Varm lunsj i skolen er en saga blott.

Hva er riktig uttrykkeform?

- a Planen falt i fistel.
- b Planen falt i fisk.
- c Planen falt til hundene.

Kva setning har rett teiknsetjing?

- a Då han vakna opp etter kurset var det allereie blitt vår.
- b Då han vakna opp, etter kurset var det allereie blitt vår.
- c Då han vakna opp etter kurset, var det allereie blitt vår.

Hva vil det si å ta rev i seilene?

- a å moderere seg
- b å skynde seg
- c å røyke hasj om bord på en seilbåt

Etablert 1975 • Lange tradisjoner i nasjonale og internasjonale konkurranser • Topplasseringer

**FRI
SYRE
TIL
ALLE**

HERMANS
SALONG
TOUPÉ • PARYKK • DAME • HERREFRISØR
www.hermans.no

Åsane Senter tlf. 55 18 21 78 • Sentrum tlf. 55 31 72 28 • Oasen tlf. 55 16 16 89

www.språkrådet.no

www.klarspråk.no

Takk for seg!
Margrethe Kvarenes